

Alþingi
Erindi nr. P 143/1749
komudagur 4.5.2014

Nefndasvið Alþingis

nefnasvið@althingi.is

Vestmannaeyjum 4. maí 2014.

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um veiðigjöld, 568. mál.

Vinnslustöðin hf. fékk ofangreint mál sent til umsagnar með tölvupósti föstudaginn 2. maí og þess óskað að umsögnin berist fyrir lok vinnudags mánudaginn 5. maí 2014. Ljóst má vera að jafnvel þótt engin önnur starfsemi væri hjá þessu fyrirtæki er frestur sem þessi fjarri því að vera nægur til þess að fara yfir og senda frá sér ítarlega umsögn um mál sem þetta. Má ljóst vera að verði frumvarpið að lögum mun það hafa gríðarleg áhrif til hins verra á rekstur félagsins.

Pegar frumvarp sem varð að lögum nr. 74/2012 var til meðferðar á Alþingi sendi Vinnslustöðin hf. nefndasviði Alþingis lögfræðilega álitserð sem unnin hafði verið fyrir félagið. Gerð var munnlega grein fyrir efni álitserðarinnar og svarað spurningum um efni hennar fyrir þingnefnd sem málið hafði til meðferðar. Vinnslustöðin hf. hefur nú höfðað mál til að láta reyna á lögmæti álagningar sérstaks veiðigjalds á félagið fiskveiðiárið 2012/2013 og byggir málssóknina í aðalatriðum á sömu röksemdum og fram komu í umræddri álitserð.

Bréfi þessu fylgir fréttatilkynning sem Vinnslustöðin hf. sendi frá sér um framangreinda málshöfðun. Af henni má ráða að félagið telur skattlagningu þá sem felst í gildandi lögum vera andstæða stjórnarskránni nr. 33/1944. Þær breytingar á lögum nr. 74/2012 sem felast í hinu nýja frumvarpi ráða í engu bót á þeim annmörkum sem Vinnslustöðin hf. telur vera á efni gildandi laga um þetta efni.

Virðingarfyllst
f. h. Vinnslustöðvarinnar hf.

Sigurgeir Brynjar Kristgeirsson
framkvæmdastjóri

Vinnslustöðin hf. stefnir ríkinu vegna sérstaks veiðigjalds

- telur gjaldið brjóta gegn stjórnarskránni

Vinnslustöðin hf. í Vestmannaeyjum hefur stefnt fjármálaráðherra fyrir hönd ríkisins og krefst þess að fá endurgreitt sérstakt veiðigjald sem lagt var á sjávarútvegsfyrirtæki á fiskveiðiárinu 2012-2013 með lögum nr. 74/2012, alls um 516 milljónir króna.

Vinnslustöðin unir álagningu almenns veiðigjalds á sama fiskveiðiári. Það nam tæpum 200 milljónum króna. **Málssóknin tekur því einungis til sérstaka veiðigjaldsins.**

- Ragnar H. Hall hæstaréttarlögmaður flytur málið fyrir hönd Vinnslustöðvarinnar og hefur stefnan þegar verið birt ríkislögmanni fyrir hönd fjármálaráðherra. Málið verður þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur 27. maí nk.

Fordæmalaust mál í skattasögu hér á landi

Krafist er endurgreiðslu á þeirri forsendu að álagning sérstaka veiðigjaldsins stangist á við ófrávíkjanleg ákvæði í stjórnarskrá Íslands. Fyrir því eru færðar margvíslegar röksemdir í stefnunni:

- Hið sérstaka veiðigjald sé í eðli sínu skattur til ríkisins en ekki gjald fyrir aðgang að fiskimiðunum og slík skattheimta eigi sér engin fordæmi í skattasögu landsins.
- Álagningarreglurnar og skatthlutfallið feli það í sér að rekstrarafkoma fyrirtækis á borð við Vinnslustöðina sé nánast þjóðnýtt.
- Regluverkið til grundvallar skattheimtunni sé afar flókið, erfitt viðfangs og ógegnsett.
- Alþingi hafi fært framkvæmdavaldinu í hendur vald til að skattleggja handhafa veiðiheimilda nánast eftir geðþótta sínum.
- Greiðendur gjaldsins hafi engin tók á að staðreyna hvort forsendur þess standist, enda sé þar byggt á gögnum sem greiðendur hafi ekki heimild til að kanna (lögum samkvæmt er veiðigjaldanefnd ætlað að safna upplýsingum frá Hagstofu Íslands og skattayfirvöldum til að reikna út „rentuna“, gjaldstofn sérstaks veiðigjalds).

Eignarskattur í reynd, afturvirk skattlagning, mismunun skattaðila

Vinnslustöðin telur að sérstaka veiðigjaldið sé í reynd eignarskattur sem lagður er á veiðiheimildir sem varðar eru af eignarréttarákvæði stjórnarskrárinnar. Gjaldstofninn, svokölluð renta, sé hins vegar ekki tengdur ætluðu verðmæti veiðiheimildanna, heldur sé gjaldið fyrir fiskveiðiárið 2012/2013 reiknað út frá rekstrarniðurstöðum ársins 2010. Þetta þýði í raun að verið sé að skattleggja rekstur fyrirtækisins afturvirkt, sem er óheimilt samkvæmt 77. grein stjórnarskrárinnar.

Vinnslustöðin telur einnig að mjög veruleg mismunun sé innbyggð í regluverkið. Það birtist í því að fjölmargir eigendur veiðiheimilda þurfa ekki að greiða gjaldið en hinir verða í staðinn að greiða þeim mun meira.

Jafngildir eignaupptöku

Með sérstöku veiðigjaldi er mjög hátt hlutfall af rekstrarafkomu Vinnslustöðvarinnar flutt í ríkissjóð. Engu er skeytt um áhrif þess á rekstur fyrirtækisins, fjárfestingargetu þess o.s.frv.

Skatthlutfallið er svo hátt að það felur í reynd í sér upptöku eigna sem fer í bága við ákvæði stjórnarskrárinnar, að mati fyrirtækisins.

Nánari upplýsingar:

Ragnar H. Hall hæstaréttarlögmaður

sími 820 4618